

Grupa Soko 27.mtbr 26.6.2023. godine

OPERACIJA "KORIDOR 92" BORBA ZA KORIDOR ŽIVOTA

Po pričama aktera od tog dana i spajanja jedinica koji su učestvovali u samom spajanju bar tri borbene grupe tog dana su se spojile.

Dana 22. maja 1992. godine umrla je prva od 12 beba iz banjalučkog porodilišta.

Reč je o muškoj bebi koja je rođena 22. maja 1992. godine a zvao se Nenad, od majke Dušanke Đukelić. Beba je umrla nekoliko sati posle rođenja, usled nedostatka kiseonika potrebnog za adekvatan tretman novorođenčadi. Nestašica je bila posledica blokade srpske teritorije od strane hrvatsko-muslimanskih vojnih snaga na prostoru Posavine. Koji je povezivao zapadni deo Republike Srpske i Republiku Srpsku Krajinu sa istočnim delom Republike Srpske i SRJ. Ovim je bilo onemogućeno dopremanje potrebnog kiseonika do Banjaluke kopnenim putem. Jedini put kojim je kiseonik bilo moguće dobiti je vazdušni, ali zbog uvođenja sankcija Saveznoj Republici Jugoslaviji od strane Saveta bezbednosti UN-a. Nije bio dozvoljen let pa čak ni sa bocama kiseonika. Iako su doktori pokušavali da upotrebe „industrijski kiseonik“ koji su dobili od strane Vojske Republike Srpske i nekoliko privatnih preduzetnika to nije bilo dovoljno da se bebe spase.

U samom porodilištu umrlo je 12. beba. Pored navedenog Nenada, druga beba je bio Nikola koji je preminuo 22. maja 1992. godine, majka se zvala Živka Knežević.

Treća muška beba nije imala imena, rođena 23. maja 1992. godine, preminula je 27. maja 1992. godine a majka se zvala Fata Dedić.

Četvrta beba bio je Bojan, koji je preminuo 28. maja 1992. godine, majka se zvala Željka Tubić.

Peta beba bila je žensko, bez imena, rođena 1. juna 1992. godine, istog dana je preminula, majka se zvala Zilha Murisa - Delić.

Šesta beba bila je Raisa, rođena 29. maja 1992. godine, preminula je 1. juna 1992. godine, majka se zvala Nađa Puškar.

Sedma beba zvala se Emina, rođena 26. maja, preminula 2. juna 1992. godine, majka se zvala Safeta Medić.

Osma beba, zvao se Danijel, rođen 3. juna 1992. godine, preminuo 5. juna 1992. godine, majka se zvala Dragoslava Marić (Jaćimović).

Deveta beba bila je žensko, zvala se Dušana, rođena 24. maja 1992. godine, preminula 7. juna 1992. godine, majka se zvala Dragica Komljenović.

Deseta beba zvala se Radijana, rođena 15. juna, preminula 16. juna 1992. godine, majka se zvala Milena Sandić.

Jedanaesta beba zvao se Maid, rođen 17. juna, preminuo isti dan, majka se zvala Maida Đuran.

Dvanaesta beba zvao se Vladimir, rođen 28. maja 1992. godine, preminuo je 19. juna 1992. godine, majka se zvala Grozda Rauš.

U tom periodu u banjalučkom porodilištu, preživele su dve bebe koje su imale potrebe za kiseonikom, Slađana Kobas rođena 18. juna 1992. godine, zbog nedostatka kiseonika ozbiljno joj je bilo narušeno zdravlje, imala je trajno oštećenje vida, mozga i pluća, a kasnije se bezuspešno borila i sa rakom kostiju. Slađana Kobas preminula je 9. februara 2006. godine, u trinaestoj godini života, sahranjena u Prijedoru.

Marko Medaković, rođen je 21. juna 1992. godine, nakon rođenja bio je bez kiseonika oko 10 minuta što je dovelo do toga da diše sa trećinom pluća, Marko ima trajnu cerebralnu paralizu, hematome na mozgu i krivljenje kičme, o njemu je Snežana Brezo snimila dokumentarni film.

Nakon ovih okolnosti komanda 1. Krajiškog korpusa donosi odluku za operaciju „Koridor”. U borbama za „Koridor života” u prvom delu operacije sa jedinicama Vojske Republike Srpske učestvuju i pripadnici Srpske Vojske Krajine (jedinice MUP-a Republike Srpske Krajine). Sve jedinice iz RSK vraćene su u Krajinu do 17. jula 1992. godine.

„Hoću koridor do Vidovdana pa makar to bila kozija staza, neću da deca umiru” - general Momir Talić (1942-2003) komandant 1. Krajiškog korpusa.

Prva faza oslobođenja „Koridora” trajala je od 8. do 26. juna 1992. godine (mnogi kažu da je operacija "Koridor 92" počela 24. juna ali kada se sagledaju istorijske činjenice dođe se do zaključka da su borbe počele 8. juna, tog dana je oslobođen Johovac, sutradan 9. juna oslobođeno Kotorsko, sela kod Doboja, 17. juna oslobođen je Cer (Mišinci), a verovatno se dan 24. jun 1992. godine uzima u obzir sa vojničkog aspekta jer su tog dana jedinice Vojske Republike Srpske imale aktivna dejstva duž širine odbrane i upotrebu avijacije).

Do spajanja snaga 1. Krajiškog korpusa i Istočno-bosanskog korpusa Vojske Republike Srpske došlo je dva dana ranije nego što je planirano, 26. juna 1992. godine u selu Čardak kod Modriče. Malo je poznato da su tada za malo srpski vojnici zapucali jedni na druge a o tome najbolje je rečeno u knjizi generala Novice Simića „Operacija Koridor-92” gde imamo svedočenje majora Mile Beronje, načelnika Taktičke grupe jedan (TG-1) koja je u proboju koridora trebala da se spoji sa snagama Istočno-bosanskog korpusa.

Major Mile Beronja: „Putem radio veze sa 2. Posavskom brigadom smo dogovorili da oznaka bude crvena traka na reveru a lozinka Koridor-Kornica. Noć uoči početka operacije dotrčao je vezista i rekao da je uhvatio neprijateljski telegram u kojem su neprijateljske jedinice obavestene o našim znacima za raspoznavanje”.

Borac specijalnog bataljona Istočno-bosanskog korpusa Jovan Erlečić u istoj knjizi objasnio je da su srpsko-srpsko krvoproliće sprečile - sočne srpske psovke!

Jovan Erlečić: „- Došli smo na pedesetak metara jedni od drugih i počeli razmenjivati različite odzive i lozinke. Kad smo počeli psovati, vidimo da su nam psovke iste – srpske, ali smo i dalje jedni drugima bili sumnjivi. Posle nekog vremena, ide jedan oficir s druge strane, a nekoliko naših oficira njemu u susret i kada su se na pola puta počeli ljubiti, vojnici s jedne i druge strane su krenuli u trk prema njima. Ljubim se sa nekim ljudima koje u životu nisam vidio, a dragi su mi ko braća rođena i srce hoće da pukne od radosti”...

Samim probijanjem "Koridora" 26. juna, omogućeno je Novici Simiću (posle postao general) komandantu Taktičke grupe jedan (TG-1) da na Vidovdan 28. juna 1992. godine oslobodi Modriču.

Jedinice Vojske Republike Srpske 4. jula oslobađaju administrativni deo opštine Derventa.

Dok je Odžak oslobođen 13. jula 1992. godine

Sama završnica operacije „Koridor” desila se 6. oktobra 1992. godine pod komandom pukovnika Slavka Lisice komandanta Taktičke grupe tri (TG-3) oslobođenjem Broda i izlaskom Srpske vojske na reku Savu.

Prema podacima Republičkog centra za istraživanje rata, ratnih zločina i traženja nestalih lica, u operaciji "Koridor 92" poginulo je 877 pripadnika Vojske Republike Srpske, 15 pripadnika MUP -a Republike Srpske i 17 pripadnika MUP -a Republike Srpske Krajine.

Svim poginulim pripadnicima naših snaga neka je večna slava i hvala !

R -F Fotografija R.B: 074.